31989L0655

DIRECTIVA CONSILIULUI
din 30 noiembrie 1989
privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru folosirea de către lucrători a echipamentului de lucru la locul de muncă [a doua directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE]

(89/655/CEE)

CONSILIUL COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene și, în special, articolul 118a al acestuia,

având în vedere propunerea Comisiei [1], prezentată după consultarea Comitetului consultativ pentru securitate, igienă și protecția sănătății la locul de muncă,

în cooperare cu Parlamentul European [2],

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social [3],

întrucât articolul 118a din tratat prevede adoptarea de către Consiliu, prin intermediul directivelor, a cerințelor minime pentru a încuraja îmbunătățirea, în special, a mediului de muncă, în vederea garantării unui nivel mai bun de protecție a securității și sănătății lucrătorilor;

întrucât, în conformitate cu articolul menționat, aceste directive trebuie să evite impunerea unor constrângeri administrative, financiare și juridice care ar îngreuna constituirea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii;

întrucât Comunicarea Comisiei privind programul său în domeniul securității, igienei și sănătății la locul de muncă [4] prevede adoptarea unei directive privind folosirea echipamentului de lucru la locul de muncă;

întrucât Consiliul, în Rezoluția sa din 21 decembrie 1987 privind securitatea, igiena și sănătatea la locul de muncă [5], a luat act de intenția Comisiei de a prezenta Consiliului, în termenul cel mai scurt, cerințele minime de organizare a securității și sănătății la locul de muncă;

întrucât respectarea cerințelor minime destinate să garanteze îmbunătățirea nivelului de securitate și sănătate în ceea ce privește utilizarea echipamentului de lucru este esențială pentru a asigura securitatea și sănătatea lucrătorilor;

întrucât prezenta directivă este o directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE a Consiliului din 12 iunie 1989 privind introducerea de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă [6]; întrucât dispozițiile directivei menționate se aplică în întregime în domeniul folosirii de către lucrători a echipamentului de lucru la locul de muncă, fără a aduce atingere dispozițiilor mai restrictive sau speciale incluse în prezenta directivă;

întrucât prezenta directivă constituie un element concret în cadrul realizării dimensiunii sociale a pieței interne;

întrucât, în temeiul Directivei 83/189/CEE [7], statele membre trebuie să notifice Comisiei orice proiect de reglementare tehnică aplicabilă mașinilor, aparatelor și instalațiilor;

întrucât, în temeiul Deciziei 74/325/CEE [8], modificată de Actul de aderare din 1985, Comitetul consultativ pentru securitate, igienă și protecția sănătății la locul de muncă este consultat de către Comisie în vederea elaborării propunerilor în acest domeniu,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

SECȚIUNEA I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiectul

(1) Prezenta directivă, care este a doua directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE, stabilește cerințele minime de protecție în materie de securitate și sănătate privind folosirea de către lucrători a echipamentului de lucru la locul de muncă, astfel cum este acesta definit la articolul 2.

(2) Dispozițiile Directivei 89/391/CEE se aplică în întregime domeniului menționat la alineatul (1), fără a aduce atingere dispozițiilor mai restrictive sau speciale cuprinse în prezenta directivă.

---

(1) JO C 114, 30.4.1988, p. 3, JO C 106, 26.4.1989, p. 13 și JO C 287, 15.11.1989, p. 12.
(2) JO C 326, 19.12.1988, p. 132 și JO C 256, 9.10.1989, p. 65.
(3) JO C 318, 12.12.1988, p. 26.
(4) JO C 28, 3.2.1988, p. 3.
(5) JO C 28, 3.2.1988, p. 1.
(6) JO L 183, 29.6.1988, p. 1.
(7) JO L 109, 26.4.1983, p. 8.
(8) JO L 185, 9.7.1974, p. 15.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive:

(a) prin „echipament de lucru” se înțelege orice mașină, aparat, unealtă sau instalație folosită la locul de muncă;

(b) prin „folosirea echipamentului de lucru” se înțelege orice activitate referitoare la echipamentul de lucru, cum ar fi pornirea și oprirea echipamentului, modul de folosire, transportul, repararea, transformarea și întreținerea, inclusiv, în special, curățarea lui;

(c) prin „zonă periculoasă” se înțelege orice zonă din interiorul și din jurul echipamentului de lucru care poate prezenta riscuri pentru securitatea sau sănătatea unui lucrător expus;

(d) prin „lucrător expus” se înțelege orice lucrător care se găsește integral sau parțial într-o zonă periculoasă;

(e) prin „operator” se înțeleg lucrătorul sau lucrătorii însărcinați cu folosirea echipamentului de lucru.

SECȚIUNEA II

OBLIGAȚIILE ANGAJATORULUI

Articolul 3

Obligații generale

(1) Angajatorul ia măsurile necesare pentru ca echipamentul de lucru pus la dispoziția lucrătorilor din întreprindere sau unitate să corespundă muncii prestate sau să fie adaptat acestui scop și să poată fi folosit de către lucrători, fără a pune în pericol securitatea sau sănătatea lor.

La alegerea echipamentului de lucru pe care intenționează să îl folosească, angajatorul trebuie să țină seama de condițiile de muncă și de caracteristicile specifice acesteia, precum și de pericolele care există în întreprinderea sau unitatea respectivă, în special la locul de muncă, pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor sau de orice alte pericole care s-ar putea adăuga ca urmare a folosirii echipamentului de lucru respectiv.

(2) În cazul în care nu este pe deplin posibil să se asigure folosirea echipamentului de lucru fără nici un risc pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor, angajatorul trebuie să ia măsuri corespunzătoare pentru diminuarea riscurilor.

Articolul 4

Norme privind echipamentul de lucru

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 3, angajatorul trebuie să obțină și să folosească:

(a) echipamente de lucru care, fiind puse la dispoziția lucrătorilor din întreprindere sau unitate pentru prima oară după 31 decembrie 1992, respectă:

(i) dispozițiile oricărei directive comunitare relevante aplicabile;

(ii) cerințele minime prevăzute în anexă, în măsura în care nu există o altă directivă comunitară aplicabilă sau cele existente se aplică numai parțial;

(b) echipamente de lucru care, fiind puse la dispoziția lucrătorilor din întreprindere sau unitate la 31 decembrie 1992, se conformează cerințelor minime prevăzute în anexă în cel mult patru ani de la această dată.

(2) Angajatorul ia măsurile necesare pentru ca, pe toată durata folosirii sale, echipamentul de lucru să fie menținut, prin metode de întreținere corespunzătoare, la un nivel care să respecte dispozițiile alineatului 1 literele (a) sau (b), după caz.

Articolul 5

Echipament de lucru cu risc specific

Dacă se presupune că folosirea unui echipament de lucru poate prezenta un risc specific pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, angajatorul trebuie să ia măsurile necesare pentru a se asigura că:

— folosirea echipamentului de lucru este rezervată numai persoanelor însărcinate să îl folosească;

— lucrările de reparații, transformare sau întreținere sunt efectuate numai de către lucrătorii cu atribuții în acest sens.

Articolul 6

Informarea lucrătorilor

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 10 din Directiva 89/391/CEE, angajatorul ia măsurile necesare pentru ca lucrătorii să dispună de informații adecvate și, dacă este cazul, de instrucțiuni cu privire la echipamentul de lucru folosit la locul de muncă.

(2) Informațiile și instrucțiunile trebuie să cuprindă un număr minim de indicații referitoare la securitate și sănătate în ceea ce privește:

— condițiile de folosire a echipamentului de lucru;

— situații anormale previzibile;

— concluziile care pot fi trase, acolo unde este cazul, din experiența acumulată în urma folosirii echipamentului de lucru.

(3) Informațiile și instrucțiunile trebuie să fie pe înțelesul lucrătorilor în cauză.

Articolul 7

Formarea lucrătorilor

Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 10 din Directiva 89/391/CEE, angajatorul ia măsurile necesare pentru ca:

— lucrătorii însărcinați cu folosirea echipamentului de lucru să primească o formare corespunzătoare, inclusiv cu privire la riscurile pe care le poate prezenta echipamentul respectiv;

— lucrătorii menționați la articolul 5 a doua liniuță să primească o formare specifică corespunzătoare.

Articolul 8

Consultarea și participarea lucrătorilor

Consultarea și participarea lucrătorilor sau a reprezentanților acestora cu privire la problemele la care se face referire în prezenta directivă, inclusiv anexele acesteia, se desfășoară în conformitate cu articolul 11 din Directiva 89/391/CEE.

SECȚIUNEA III

DISPOZIȚII DIVERSE

Articolul 9

Modificarea anexei

(1) Modificarea anexei în sensul adăugării unor cerințe minime suplimentare, aplicabile echipamentelor de lucru specifice menționate la punctul 3 din anexă, este adoptată de către Consiliu, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 118a din tratat.

(2) Adaptările de natură strict tehnică ale anexei în funcție de:

— adoptarea directivelor în domeniul armonizării tehnice și al standardizării echipamentelor de lucru;

— progresele tehnice, modificarea normelor sau specificațiilor internaționale și noutățile din domeniul echipamentelor de lucru

sunt adoptate în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 17 din Directiva 89/391/CEE.

Articolul 10

Dispoziții finale

(1) Statele membre adoptă și pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare aducerii la îndeplinire a prezentei directive până la data de 31 decembrie 1992. Statele membre informează imediat Comisia cu privire la aceasta.

(2) Statele membre comunică Comisiei textul dispozițiilor de drept intern deja adoptate sau în curs de adoptare în domeniul reglementat de prezenta directivă.

(3) Statele membre raportează Comisiei la fiecare cinci ani cu privire la aplicarea dispozițiilor prezentei directive, indicând punctele de vedere ale partenerilor sociali.

Comisia informează Parlamentul European, Consiliul, Comitetul Economic și Social și Comitetul consultativ pentru securitate, igienă și protecția sănătății la locul de muncă.

(4) Comisia prezintă periodic Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social un raport privind aplicarea prezentei directive, ținând seama de alineatele (1)-(3).

Articolul 11

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 30 noiembrie 1989.

Pentru Consiliu

Președintele

J. P. SOISSON

ANEXĂ

Cerințe minime prevăzute la articolul 4 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) și litera (b)

1. **Observații generale**

Obligațiile prevăzute în prezenta anexă se aplică ținând seama de dispozițiile prezentei directive și în cazurile în care echipamentul de lucru prezintă riscurile respective.

2. **Cerințe minime generale aplicabile echipamentului de lucru**

2.1. Dispozitivele de comandă ale echipamentului de lucru, care afectează securitatea, trebuie să fie vizibile, ușor de identificat și, dacă este necesar, marcate corespunzător.

Exceptând unele cazuri, dispozitivele de comandă trebuie amplasate în exteriorul zonelor periculoase, astfel încât punerea lor în funcțiune să nu prezinte riscuri suplimentare. Acestea nu trebuie să genereze riscuri ca urmare a unei manevre neintenționate.

Dacă este necesar, de la postul de comandă principal, operatorul trebuie să aibă posibilitatea de a se asigura că nici o persoană nu se găsește în zonele periculoase. Dacă acest lucru nu este posibil, orice pornire trebuie să fie precedată automat de un sistem de siguranță, cum ar fi un semnal de avertizare sonor sau vizual. Un lucrător expus trebuie să aibă timpul și mijloacele necesare pentru a evita rapid riscurile generate de pornirea și oprirea echipamentului de lucru.

Sistemele de comandă trebuie să fie sigure. O pană sau o deteriorare a sistemului de comandă nu trebuie să creeze o situație periculoasă.

2.2. Pornirea echipamentului de lucru trebuie să fie posibilă numai prin acționarea intenționată a dispozitivului de comandă prevăzut în acest scop.

Același lucru este valabil și pentru:

— repornirea echipamentului după o oprire, indiferent de cauza opririi;

— comanda modificării semnificative a condițiilor de funcționare (de exemplu, viteză, presiune etc.),

cu excepția cazurilor în care repornirea sau modificarea nu prezintă nici un risc pentru lucrătorii expuși.

Această cerință nu se aplică repornirii sau modificării condițiilor de funcționare rezultate din derularea unei secvențe normale de funcționare a unui dispozitiv automat.

2.3. Orice echipament de lucru trebuie prevăzut cu un dispozitiv de comandă care să îl oprească complet și în condiții de siguranță.

Orice post de lucru trebuie prevăzut cu un dispozitiv de comandă care să întrerupă funcționarea echipamentului de lucru în totalitate sau numai parțial, în funcție de riscurile existente, astfel încât echipamentul de lucru să funcționeze în condiții de siguranță. Comanda de oprire a echipamentului de lucru trebuie să aibă prioritate față de comenzile de pornire. Dacă echipamentul de lucru sau componentele periculoase ale acestuia au fost oprite, alimentarea cu energie electrică a dispozitivelor de comandă trebuie să fie întreruptă.

2.4. Dacă este cazul, în funcție de riscurile pe care le prezintă și de timpul normal de oprire, echipamentul de lucru trebuie prevăzut cu un dispozitiv de oprire de urgență.

2.5. Echipamentul de lucru care prezintă riscuri datorate căderilor de obiecte sau proiectării acestora trebuie prevăzut cu dispozitive de siguranță corespunzătoare.

Echipamentul de lucru care prezintă riscuri datorate degajărilor de gaze, vapori, lichide sau pulberi trebuie prevăzute cu dispozitive corespunzătoare de reținere și/sau evacuare în apropierea surselor de risc.

2.6. Dacă securitatea și sănătatea lucrătorilor impun acest lucru, echipamentul de lucru și elementele sale componente trebuie stabilizate prin fixare sau alte mijloace.

2.7. În cazul în care există riscul ruperii sau spargerii unor elemente ale echipamentului de lucru, situație care ar putea prezenta riscuri semnificative pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, trebuie luate măsuri de protecție corespunzătoare.

2.8. Dacă există riscul producerii de accidente prin contactul mecanic cu piesele mobile ale echipamentului de lucru, acestea trebuie prevăzute cu dispozitive de protecție care să împiedice accesul în zonele periculoase sau să oprească mișcarea elementelor mobile înainte de pătrunderea în zonele periculoase.

Dispozitivele de protecție trebuie:

— să fie solid construite;

— să nu genereze riscuri suplimentare;

— să nu poată fi înlăturate cu ușurință sau scoase din starea de funcționare;

— să fie situate la o distanță suficientă față de zona periculoasă;

— să nu limiteze mai mult decât este necesar observarea ciclului de lucru;

— să permită intervențiile necesare pentru montarea sau înlocuirea pieselor și pentru lucrările de întreținere, limitând accesul numai la zona în care se desfășoară activitatea sau trebuie realizată lucrarea, dacă este posibil, fără demontarea dispozitivelor de protecție.

2.9. Zonele și punctele de lucru sau cele în care se execută operațiunile de întreținere ale echipamentului de lucru trebuie iluminate corespunzător, în funcție de lucrările realizate.

2.10. Dacă este cazul, anumite părți ale echipamentului de lucru, care sunt expuse unor temperaturi înalte sau foarte scăzute, trebuie protejate pentru a preveni riscul ca lucrătorii să intre în contact cu acestea sau să se apropie prea mult de ele.

2.11. Dispozitivele de alarmă montate pe echipamentul de lucru trebuie să fie lipsite de ambiguități, ușor de perceput și de înțeles.

2.12. Echipamentul de lucru poate fi folosit numai pentru operațiunile și în condițiile cărora le este destinat.

2.13. Operațiunile de întreținere trebuie să poată fi executate când echipamentul de lucru este oprit. Dacă acest lucru nu este posibil, trebuie luate măsuri de protecție corespunzătoare fie pentru executarea acestor operațiuni, fie pentru ca aceste operațiuni să fie executate în afara zonelor periculoase.

Dacă pentru echipamentul de lucru există un carnet de întreținere, acesta trebuie ținut la zi.

2.14. Orice echipament de lucru trebuie prevăzut cu dispozitive ușor de identificat destinate izolării de toate sursele de energie.

Reconectarea nu trebuie să genereze riscuri pentru lucrătorii în cauză.

2.15. Echipamentul de lucru trebuie prevăzut cu dispozitive de alarmă și semnalizare, indispensabile pentru asigurarea securității lucrătorilor.

2.16. Lucrătorii trebuie să aibă acces și să rămână în condiții de securitate în toate zonele destinate operațiunilor de producție, reglare și întreținere.

2.17. Orice echipament de lucru trebuie să asigure protecția lucrătorilor împotriva riscurilor de incendiu sau supraîncălzire a echipamentului, precum și împotriva degajărilor de gaze, pulberi, lichide, vapori sau a altor substanțe produse, utilizate sau depozitate în echipamentul de lucru.

2.18. Orice echipament de lucru trebuie să asigure prevenirea riscurilor de explozie a acestuia sau a substanțelor produse, utilizate sau depozitate în echipamentul de lucru.

2.19. Orice echipament de lucru trebuie să asigure protecția lucrătorilor expuși împotriva riscurilor de electrocutare prin contact direct sau indirect.

3. **Cerințe minime suplimentare aplicabile echipamentelor de lucru specifice,**

menționate la articolul 9 alineatul (1) din prezenta directivă.